

611
§82

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU

MIHAIL ȘTEFANEȚ

Anatomia omului

Volumul I

Chișinău
Centrul Editorial – Poligrafic *Medicina*
2018

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ
ȘI FARMACIE NICOLAE TESTEMIȚANU

MIHAIL ȘTEFANEȚ

Anatomia omului

Volumul I

753572

Universitatea de Stat de
Medicină și Farmacie
«Nicolae Testemițanu»

Biblioteca Științifică Medicală

SL2

Chișinău

Centrul Editorial – Poligrafic *Medicina*

2018

CUPRINS

Cuvânt înainte	6
Introducere	8
Obiectul de studiu al anatomiei și metodele de explorare	8
Organismul ca unitate morfologică și funcțională	12
Normalul și variantele lui. Noțiuni de anomalie, atavisme și monstrozități	14
Noțiuni generale despre sănătate și adaptare	16
Istoricul anatomiei	17
Istoria anatomiei omului în Republica Moldova	26
Etapile principale ale dezvoltării organismului uman (ontogeneza)	30
Vârsta și perioadele de vârstă	34
Salturile de creștere ale organismului uman	36
Tipurile constituționale	38
Părțile și elemente de orientare ale corpului uman	39
Nomenclatura anatomică	44
Aparatul locomotor	45
Osteologie generală	45
Structura osului	46
Clasificarea oaselor	50
Funcțiile osului ca organ	51
Dezvoltarea oaselor	52
Anomalii de dezvoltare ale sistemului osos	53
Scheletul trunchiului	54
Coloana vertebrală	54
Particularitățile morfologice regionale ale vertebrelor	58
Scheletul toracelui	63
Dezvoltarea oaselor trunchiului	65
Anomalii de dezvoltare a oaselor trunchiului	69
Anomalii manifestate în perioada pubertății	70
Scheletul capului	72
Caracteristica generală	72
Oasele craniului cerebral	74
Oasele craniului facial sau a viscerocraniului	85
Craniul în ansamblu	90
Baza craniului	91
Craniul facial	92
Dezvoltarea craniului	97
Anomalii de dezvoltare ale oaselor craniului	102
Scheletul membrelor	104
Oasele membrului superior	105
Oasele membrului inferior	113
Dezvoltarea oaselor membrelor	121
Anomalii de dezvoltare ale oaselor membrelor	122
Artrosindesmologie	125
Dezvoltarea articulațiilor	125
Clasificarea unirilor dintre oase	127
Structura diartrozelor	130
Biomecanica articulațiilor	132
Clasificarea diartrozelor	133
Articulațiile oaselor trunchiului	135
Articulațiile coloanei vertebrale	135
Articulațiile coloanei vertebrale cu craniul	138
Coloana vertebrală în ansamblu	140
Biomecanica coloanei vertebrale	143
Articulațiile osteotoracelui	143
Articulațiile sternului	144
Osteotoracele, sau cutia toracică în ansamblu	145
Biomecanica osteotoracelui	146
Articulațiile craniului	147
Articulația temporomandibulară	147
Articulațiile membrului superior	148
Articulațiile centurii membrului superior	148
Articulațiile membrului superior liber	150

Articulațiile membrului inferior	157	Mușchii și fasciile	
Articulațiile centurii pelviene	158	membrului inferior	249
Bazinul în ansamblu	160	Mușchii bazinului	249
Articulațiile membrului inferior liber ..	163	Mușchii coapsei	252
Piciorul în ansamblu	175	Mușchii gambei	265
Miologia	179	Mușchii piciorului	260
Caracteristica morfofuncțională		Fasciile membrului inferior	262
a sistemului muscular	179	Bursele, canalele osteo-fibroase și tecile	
Clasificarea mușchilor	183	sinoviale ale membrului inferior	266
Dezvoltarea sistemului muscular	184	Topografia membrului inferior	268
Dezvoltarea mușchilor trunchiului	185	Reperete osoase, musculare și	
Variante și anomalii de dezvoltare		cutanate ale membrului inferior	271
a mușchilor scheletici	187	Ortostatismul	274
Dispozitivele auxiliare ale mușchilor ...	187	Habitusul și ținuta	274
Miologie specială	189	Trecerea în revistă a mișcărilor	
Mușchii capului	189	în articulațiile corpului uman	277
Topografia capului	194	Splanchnologia, generalități	281
Reperete osoase, musculare și		Sistemul digestiv	285
cutanate ale capului	195	Cavitatea bucală	285
Mușchii gâtului	195	Limba	291
Topografia gâtului	199	Dinții	295
Fasciile gâtului	202	Glandele salivare ale cavității bucale ...	301
Reperete osoase, musculare,		Particularitățile de vârstă ale cavității	
cartilagineoase și cutanate ale gâtului ...	204	bucale, limbii și glandelor salivare	303
Mușchii trunchiului	205	Faringele	304
Mușchii spatelui	205	Esofagul	310
Fasciile și topografia spatelui	210	Stomacul	315
Mușchii toracelui	211	Intestinul subțire	323
Fasciile toracelui	213	Duodenul	323
Mușchii abdomenului	214	Jejunul și ileonul	326
Fasciile abdomenului	217	Intestinul gros	329
Topografia abdomenului	217	Rectul	337
Diafragma	221	Particularitățile de vârstă ale	
Zonele cu rezistență scăzută a		intestinului subțire și gros	342
pereților cavității abdominale	223	Pancreasul	343
Reperete osoase, musculare și		Ficatul	346
cutanate ale trunchiului	224	Veziica biliară	354
Mușchii și fasciile		Căile de circulație a bilei	355
membrului superior	226	Particularitățile de vârstă ale	
Mușchii centurii scapulare	226	pancreasului, ficatului și	
Mușchii membrului superior liber	229	vezicii biliare	357
Fasciile și tecile sinoviale		Explorarea pe viu a ficatului	
ale membrului superior	238	și vezicii biliare	358
Topografia membrului superior	242	Cavitatea abdominală și peritoneul	359
Reperete osoase, musculare și		Topografia peritoneului	363
cutanate ale membrului superior	246		

Dezvoltarea organelor sistemului digestiv	370	Scrotul	446
Anomaliile de dezvoltare ale organelor sistemului digestiv	375	Organele genitale feminine	448
Sistemul respirator	378	Ovarul	448
Nasul	380	Uterul	452
Laringele	385	Trompele uterine	457
Articulațiile și ligamentele laringelui ...	388	Vagina	459
Mușchii laringelui	389	Organele genitale feminine externe	461
Traheea	395	Dezvoltarea organelor genitale masculine și feminine	463
Bronhiile	397	Descendența testiculului și ovarului ...	465
Plămâni	398	Anomaliile de dezvoltare a organelor genitale masculine și feminine	466
Structura bronhiilor	402	Anomalii ale organelor genitale feminine care se manifestă în perioada pubertății	468
Limitele plămânilor	405	Glandele mamare	469
Funcțiile plămânilor	406	Perineul	472
Pleura. Cavitatea pleurală	407	Mușchii perineului	473
Mediastinul	410	Fasciile perineului	475
Dezvoltarea organelor sistemului respirator	412	Explorarea organelor genitale masculine și feminine	476
Explorarea organelor sistemului respirator și a mediastinului	415	Glandele endocrine	478
Sistemul urinar	416	Hipofiza	480
Rinichii	416	Glanda tiroidă	482
Topografia rinichilor	418	Glandele paratiroide	484
Structura rinichiului	419	Glandele suprarenale	485
Căile urinare	424	Elementele endocrine a glandelor sexuale	487
Vezica urinară	426	Pancreasul endocrin	488
Uretra	428	Paraganglionii	489
Dezvoltarea organelor sistemului uropoietic	431	Celulele endocrine izolate	489
Anomalii de dezvoltare ale sistemului uropoietic	433	Organele hemato- și limfopoietice	490
Explorarea organelor sistemului uropoietic	435	Măduva osoasă	492
Organele genitale masculine	436	Timusul	493
Testiculul	436	Splina	495
Prostata	441	Nodurile limfoide	498
Penisul	443	Țesutul limfoid al organelor sistemelor digestiv, respirator și uropoietic	501